

Fra arkivet: 1979

PUBLISERT 4. januar 2018

Skolen - en viktig side ved barns oppvekstvilkår?

Skolen og skolepsykologien har tildels med rette blitt kritisert for å ha vært for individual- og differensialpsykologisk orientert. Dette har blant annet ført til at den individuelle elev har blitt betraktet som taper i skolen. Nyere sosialpsykologisk og organisasjonspsykologisk tenkning gjør det imidlertid mulig å beskrive skolen som sosialt system som den tapende part. Her har psykologer en viktig oppgave overfor lærere og andre som har til oppgave å fremme barns utvikling og læring.

Utfra det vi idag vet om barns utvikling og betingelsene for at en positiv utvikling skal skje, gir det ikke mening å snakke om forebyggende arbeid for barn og unge uten samtidig å snakke om skole. Det samme kan sies om alt snakket om å forebygge narkotikaproblemer. Å forebygge narkotikaproblemer er etter vår mening nesten utenkelig dersom ikke skolen helhjertet er med på dette. I siste instans dreier det seg selvsagt om forholdet mellom barna og de voksne, og hva skolen angår om forholdet mellom elev og lærer. Ut fra en tenkning som den vi har antydnet her blir lærerens oppgave ikke bare kunnskapsformidlende eller «dannende». Læreryrket har også en oppfostrende og derved en forebyggende side. Noe som også er nedfelt i mønsterplanens formålsparagraf.

Den pedagogisk-psykologiske tjenesten er av stor betydning når det gjelder å utvikle barns oppvekstvilkår i skolen. Denne delen av skoleverket kan tilføre skolen kunnskaper om barns behov og barns utvikling. Den kan videre stimulere lærere slik at forholdet elev/ lærer kommer i fokus på en måte som både elever og lærere finner ønskelig og tjenelig. Psykologene i den pedagogisk-psykologiske tjenesten bør også kunne være en ressurs når det gjelder å utvikle skolen som et sosialt system. En organisasjonspsykologisk utvikling av skolen vil kunne utsi noe vesentlig om skolens miljøskapere og om trivselsfaktorer i skolen. Dette er etter vår mening viktig i en skole som har mobbing som et av sine alvorligste problemer.

Å gjøre skolen mer «miljøvennlig» og trivelsorientert er en selvsagt målsetting i et barneår. I arbeidet med å realisere en slik målsetting blir den pedagogisk-psykologiske tjenesten og skoleverkets psykologer vesentlige ingredienser.

Usignert leder, februar 1979

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 56, nummer 1, 2018, side 38

